

Στον **ΒΑΣΙΛΗ ΣΚΟΥΡΗ**
v.skouris@realnews.gr

«Όταν προκύπτουν ποινικές ευθύνες, κανένας δεν πάει σπίτι του, αλλά λογοδοτεί έναντι της Δικαιοσύνης για τα έργα και τις πράξεις του». Με αυτά τα λόγια και με αφορμή την υπόθεση Novartis, ο **Σταύρος Κοντονής** σχολιάζει τη ρήση του **Κωνσταντίνου Καραμανλή** για τον **Ανδρέα Παπανδρέου**, ότι «ένας πρωθυπουργός εάν κριθεί ένοχος πάει σπίτι του». Ο υπουργός Δικαιοσύνης χαρακτηρίζει «νομικά απαράδεκτες και ηθικά ανέ-

δυστυχώς, επαναλαμβάνονται για άλλη μια φορά αντιδράσεις και επιθέσεις με αφορμή τη διαβίβαση δικογραφίας στη Βουλή λόγω εμπλοκής πολιτικών προσώπων σε μια υπό διερεύνηση υπόθεση. Ενα σκάνδαλο διεθνές -που στην Ελλάδα γνωρίζετε ότι εξαιτίας μεθοδεύσεων και παρανομιών απαράδεκτως διπλασιάστηκε η φαρμακευτική δαπάνη και υπήρχε διαπλοκή οικονομικών συμφερόντων με κρατικούς παράγοντες- χαρακτηρίζεται, με τρόπο επιπόλαιο και μάλλον ως ένδειξη πανικού, σκευωρία από την αντιπολίτευση. Η εισαγγελική έρευνα, η οποία διατάχθηκε και η οποία συνεχίζεται, αποτελεί την εγγύηση της ορθής εφαρμογής των νόμων και της προστασίας όλων των εμπλεκομένων.

Εξαιτίας του λόγου αυτού, είναι τουλάχιστον φαιδρό να κατηγορείται η κυβέρνηση για όσα οι εισαγγελικές Αρχές έχουν διερευνήσει και έχουν αποκαλύψει. Επιτέλους, όσοι ισχυρίζονται ότι έχουν εμπιστοσύνη στη Δικαιοσύνη ας το αποδείξουν εμπράκτως και ας μην επιτίθενται κατά των λειτουργών

σπουδαιότητα της υπόθεσης, ότι το σκάνδαλο Novartis δεν περιορίζεται μόνο στην τιμή του φαρμάκου στην Ελλάδα, αλλά είχε παρενέργειες σε άλλες είκοσι εννέα (29) χώρες πολύ μεγαλύτερες και πολυπληθέστερες από τη χώρα μας, αφού με βάση τις τιμές στην Ελλάδα γινόταν η κοστολόγηση των φαρμάκων διεθνώς. Είναι ευνόητο ότι μια υψηλή τιμή στην Ελλάδα καθόριζε μια υψηλή τιμή και στην υπόλοιπη Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένων χωρών όπως η Βρετανία, η Γαλλία και η Γερμανία.

■ **Τι έχει χάσει, κατά τις εκτιμήσεις σας, το Δημόσιο από το σκάνδαλο Novartis, κ. υπουργέ;**

Σταύρος Κοντονής Υπουργός Δικαιοσύνης

«Όταν προκύπτουν ποινικές ευθύνες, κανένας δεν πάει σπίτι του...»

«...αλλά λογοδοτεί έναντι της Δικαιοσύνης για τα έργα και τις πράξεις του. Σε διαφορετική περίπτωση, θα είχαμε πολίτες δύο ταχυτήτων και καθεστώς ανισονομίας και ευνοιοκρατίας»

ντιμες» τις αναφορές της αντιπολίτευσης για τους προστατευόμενους μάρτυρες, υπογραμμίζοντας πως «στόχος είναι ο αποπροσανατολισμός της κοινής γνώμης και η συκοφάντηση της εισαγγελικής έρευνας», ενώ κατηγορεί τον **Αντώνη Σαμαρά** για «κινήσεις πανικού». «Το αδίκημα της δωροδοκίας, κατά τη γνώμη μου, θα πρέπει να εξεταστεί σε κάθε περίπτωση, διότι μόνο έτσι μπορεί να ελεγχθεί περαιτέρω το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, για το οποίο και η θεωρία και η νομολογία έχουν την άποψη ότι δεν υπόκειται σε παραγραφή», επισημαίνει με νόημα ο Στ. Κοντονής και υπογραμμίζει ότι «οι υποθέσεις αυτές πρέπει να εκκαθαρίζονται σε σύντομο χρονικό διάστημα».

■ **Η ανημπόλιση χαρακτηρίζει την υπόθεση Novartis «σκευωρία» και σας κατηγορεί ότι τη στήσατε για να εξοντώσετε τους πολιτικούς σας αντιπάλους. Κάποιοι, μάλιστα, όπως ο Ευ. Βενιζέλος, μιλούν για ένα «νέο '89»...**

της, σε μια υπόθεση που βρίσκεται σε εξέλιξη. Το μόνο που δηλώνουν με τη συμπεριφορά τους είναι ότι τελικά προσπαθούν να τρομοκρατήσουν και να επηρεάσουν τη Δικαιοσύνη.

■ **Η ανημπόλιση, επίσης, ζητά να «βγουν οι κουκούλες» από τους μάρτυρες, να γίνουν γνωστά τα ονόματά τους και να έρθουν στη Βουλή για να καταθέσουν. Μπορεί να γίνει κάτι τέτοιο; Και θεωρείτε εύλογο το σχετικό αίτημα;**

Οι αναφορές αυτές είναι νομικά απαράδεκτες και ηθικά ανέντιμες. Οι προστατευόμενοι μάρτυρες δεν είναι κουκουλοφόροι και καλό θα είναι να λάβουν υπόψη τους αυτοί που μιλάνε με τέτοιο τρόπο ότι για να χαρακτηριστεί ένας μάρτυρας προστατευόμενος πρέπει να το προβλέπει ο νόμος και να υπάρχει απόφαση του αρμόδιου εισαγγελέα.

Ο νόμος, ο οποίος ισχύει από το 2001 και επεκτάθηκε το 2010 και το 2014, είναι απολύτως σωστός καθώς εξασφαλίζει την κατάθεση μαρτύρων, που χωρίς τη νόμιμη προστασία μπορεί να μην κατέθεταν καν. Το χειρότερο για αυτούς που σήμερα βάζουν κατά της συγκεκριμένης διάταξης είναι ότι η προαναφερόμενη νομοθεσία ψηφίστηκε, τμηματικά αλλά και στο σύνολό της, από τις κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ και της Ν.Δ.

Η υποκρισία έχει όρια, αλλά όταν ξεπεράσει και αυτά τα όρια αντιλαμβάνεται καθεής για ποιους λόγους εκφέρονται παρόμοιοι ισχυρισμοί. Στόχος είναι ο αποπροσανατολισμός της κοινής γνώμης και η συκοφάντηση της εισαγγελικής έρευνας.

Θέλω να τονίσω, για να καταστήσουμε σαφές στους αναγνώστες σας τη

γέ; Και θα διεκδικήσετε τις απώλειες και πώς; Υπάρχει τρόπος;

Τη ζημία που έχει υποστεί το ελληνικό Δημόσιο δεν μπορώ να τη γνωρίζω αναλυτικά, διότι η εισαγγελική έρευνα η οποία θα την προσδιορίσει βρίσκεται σε ένα πρώτο στάδιο.

Με βάση το ύψος της ζημίας στο οποίο θα καταλήξει η έρευνα, θα πρέπει και το ελληνικό Δημόσιο να απαιτήσει την ανόρθωσή της. Διότι αυτά είναι χρήματα του Έλληνα φορολογούμενου, τα οποία με παρανομίες και μεθοδεύσεις, αντί να αξιοποιούνται για την υγεία των πολλών, κατευθύνονταν στα ταμεία των εταιρειών.

Ως εκ τούτου, σας λέω με απόλυτη βεβαιότητα ότι υπάρχει τρόπος μέσω της Δικαιοσύνης το ελληνικό κράτος να διεκδικήσει την αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη.

■ **Υπάρχουν άλλα τυχόν αδικήματα, πέραν του ξεπλύματος «βρόμικου» χρήματος, που δεν έχουν παραγραφεί, κ. υπουργέ;**

Θέλω στο σημείο αυτό να είμαι σαφής: Ενα

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

μεγάλο μέρος της θεωρίας δέχεται ότι το αδίκημα της δωροδοκίας δεν υποπίπτει στην αποσβεστική προθεσμία του νόμου περί ευθύνης υπουργών. Την άποψη αυτή δεν ενστερνίζεται η νομολογία, πλην, όμως, το αδίκημα της δωροδοκίας, κατά τη γνώμη μου, θα πρέπει να εξεταστεί σε κάθε περίπτωση διότι μόνο έτσι μπορεί να ελεγχθεί περαιτέρω το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, για το οποίο και η θεωρία και η νομολογία έχουν την άποψη ότι δεν υπόκειται σε παραγραφή.

■ **Προσωπικά, είστε υπέρ της σύστασης προκαταρκτικής επιτροπής για την υπόθεση Novartis; Ποια διαδικασία θα πρέπει να ακολουθηθεί;**

Νομίζω ότι, με βάση το Σύνταγμα και τον κανονισμό της Βουλής, θα πρέπει να συγκροτηθεί προκαταρκτική επιτροπή, η οποία θα εξετάσει εν πρώτοις τα νομικά ζητήματα που αναφέρονται στη συγκεκριμένη υπόθεση και επ' αυτών θα πρέπει να πάρει άμεσες αποφάσεις.

«Κανένας δεν είναι υπεράνω του νόμου, αφού πρωτίστως ο νόμος είναι η ασπίδα προστασίας όλων των πολιτών»

■ **Η υπόθεση δεν πρέπει να ξεκαθαρίσει γρήγορα; Ωστε να μην εμφανίζονται κορυφαία πολιτικά πρόσωπα «όμηροι» στην προεκλογική περίοδο; Εννοώ, κ. υπουργέ, να έχει ξεκαθαρίσει τελεσίδικα πριν από την εκλογική αναμέτρηση...**

Συμφωνώ απόλυτα μαζί σας και προσωπική μου γνώμη είναι ότι οι υποθέσεις αυτές πρέπει να εκκαθαρίζονται σε σύντομο χρονικό διάστημα, στο πλαίσιο όμως των δικονομικών εγγυήσεων που προβλέπονται στον νόμο, για να μην υπάρχει καμία σκιά ως προς τα δικαιώματα των εμπλεκόμενων, τα οποία πρέπει να τηρηθούν στο ακέραιο.

Σήμερα, πέρα από την ύπαρξη μαρτυρικών καταθέσεων και τη συλλογή εγγράφων, δεν υπάρχει ούτε κατηγορία διατυπωμένη εκ μέρους της εισαγγελικής Αρχής, ούτε κατηγορητήριο που να προσδίδει την ιδιότητα του κατηγορουμένου σε συγκεκριμένα πολιτικά πρόσωπα. Η δικογραφία βρίσκεται σε πρώτο στάδιο και αν δεν υπάρξει ενδελεχής έλεγχος, διασαύρωση στοιχείων και επαρκείς ενδείξεις ενοχής, σε κανένα πολίτη δεν μπορεί να του αποδοθεί η ιδιότητα του κατηγορουμένου. Γι' αυτό μου προξενεί αλγεινή εντύπωση ο τρόπος με τον οποίο αντιδρούν ορισμένα από τα πολιτικά πρόσωπα, η επιθετικότητα εναντίον των εισαγγελικών λειτουργιών και των προστατευόμενων μαρτύρων και, βεβαίως, οι επιθέσεις εναντίον της κυβέρνησης, η οποία ουδεμία εμπλοκή ή σχέση είχε ή έχει με την έρευνα την οποία διεξάγει η Δικαιοσύνη.

■ **Αναμένεται δικαστική συνδρομή από άλλες χώρες; Και έχουν υπάρξει απήματα για άνοιγμα λογαριασμών πολιτικών;**

Ηδη έχει ζητηθεί, με τη διαδικασία της δικαστικής συνδρομής, η γνώση στοιχείων από τις έρευνες που γίνονται στην αλλοδαπή και, αν παραστεί ανάγκη, θα ζητηθεί συνδρομή για όλα τα ζητήματα τα οποία προκύπτουν από την πορεία των ερευνών και που θα εκμηθεθεί από τις εισαγγελικές Αρχές ότι μπορούν να επιταχύνουν και να διευκολύνουν την έρευνα. Η ελληνική κυβέρνηση, από την πρώτη στιγμή που περιήλθε σε γνώση της υπόθεσης, ζήτησε αρμοδίως τη δικαστική συνδρομή από τις Ηνωμένες Πολιτείες, γεγονός που α-

ποτέλεσε τη θρυαλλίδα των εξελίξεων για τη συγκεκριμένη υπόθεση. Αν ζητηθούν από τη Δικαιοσύνη περαιτέρω ενέργειες, να είστε σίγουροι ότι θα κινηθούμε με την ίδια ταχύτητα.

■ **Στελέχη της αντιπολίτευσης αρχίζουν να ζητούν αντικατάσταση της κ. Τουλουπάκη. Υπό ποιες προϋποθέσεις θα εξετάσετε ένα τέτοιο αίτημα;**
Δυστυχώς, στελέχη της αντιπολίτευσης εκτρέπονται σε έναν εξωθεσμικό κατάφορο. Η κ. Τουλουπάκη έχει τοποθετηθεί στη θέση της εισαγγελέως Διαφθοράς με σχεδόν ομόφωνη απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, χωρίς την εμπλοκή οποιουδήποτε άλλου παράγοντα. Θα πρέπει να μάθουν να σέβονται τις αποφάσεις των δικαστικών οργάνων, ακόμα και αν διαφωνούν με αυτές. Οι δικαστικοί και εισαγγελικοί λειτουργοί ανεπηρέαστα πρέπει να εκτελούν τα καθήκοντά τους και να κρίνονται από τα αρμόδια δικαστικά συμβούλια για το παραγόμενο από αυτούς έργο.

ΣΑΜΑΡΑΣ
«Η προσπάθειά του, μέσω της μνηνυτήριας αναφοράς που μου αναφέρετε, να εμπλέξει τον πρωθυπουργό και τον αναπληρωτή υπουργό Δικαιοσύνης μου δίνει την εντύπωση κινήσεων πανικού και συκοφάντησης της εισαγγελικής έρευνας»

Κανένας άλλος δεν πρέπει να εμπλέκεται σε αυτή τη διαδικασία και είναι προφανές ότι, όπου γίνεται, υπάρχει σκοπιμότητα και δολιότητα.

■ **Με τον νόμο περί ευθύνης υπουργών μπορεί να γίνει κάτι, κ. υπουργέ; Ή απλώς θα πρέπει να αναμένουμε τη συνταγματική αναθεώρηση, αν και όποτε αυτή πραγματοποιηθεί;**

Νομίζω ότι είναι γνωστό σε όλους ότι είναι ανάγκη να υπάρξει συνταγματική αναθεώρηση του υφιστάμενου νομικού πλαισίου σχετικά με την ευθύνη υπουργών. Για αυτό η κυβέρνηση από τα πρώτα ζητήματα που έθεσε ως προτεραιότητα στη συνταγματική αναθεώρηση είναι η αλλαγή του άρθρου 86 του Συντάγματος.

Όπως έχει διαμορφωθεί ο νόμος περί ευθύνης υπουργών και η συνταγματική διάταξη επί της οποίας στηρίζεται, αποτελεί πρόκληση έναντι των πολιτών και δυστυχώς εμπεδώνει ένα καθεστώς ανισονομίας και ακύρωσης του κράτους δικαίου.

Είναι αδιανόητο, κ. Σκουρή, για το ίδιο αδίκημα να υπάρχει δεκαετής ή δεκαπενταετής χρόνος παραγραφής για τον κοινό πολίτη, ενώ για έναν διατελέσαντα υπουργό η αποσβεστική προθεσμία άσκησης ποινικής δίωξης και η άρση του αξιοποιήσιμου να περιορίζονται σε δύο ή τρία χρόνια. Αυτή η κατάσταση είναι απαράδεκτη και καταλαβαίνουμε όλοι ότι θεσπίστηκε από τα κόμματα που κυβέρνησαν τη χώρα για τριάντα χρόνια, για να μην αποδοθούν ουσιαστικά ποτέ, ή έστω σπάνια, πολιτικές ευθύνες στα στελέχη τους.

■ **Τοποθετήσεις όπως αυτές του κ. Πολάκη εκπιμάτε ότι βοηθούν τη διαδικασία για την εξεύρεση της αλήθειας;**

Όπως έχω τονίσει κατ' επανάληψη, κανένας αυτή τη στιγμή δεν μπορεί να γνωρίζει, πέραν του αρμόδιου εισαγγελικού λειτουργού, την ταυτότητα των προστατευόμενων μαρτύρων.

Μου κάνει εντύπωση, όμως, ότι τις τελευταίες μέρες γίνεται μεγάλη αναφορά στις δηλώσεις του αναπληρωτή υπουργού Υγείας, ενώ έχουν ακουστεί εξωφρενικές και προσβλητικές αναφορές εις βάρος τόσο των εισαγγελικών λειτουργιών που χειρίζονται την υπόθεση, όσο και εις βάρος των προστατευόμενων μαρτύρων, ενώ διατυπώθηκαν απειλές οι

οποιές φτάνουν σε σημεία τραμπουκισμού. Για όλα αυτά δεν έχω δει, δυστυχώς, ούτε σχόλια, ούτε αναφορές που να επιπλήττουν όλους αυτούς τους κυρίους για τη συμπεριφορά και τη στάση τους.

■ **Σας ανησυχεί ότι με αφορμή την υπόθεση Novartis περνούν κρίση οι σχέσεις της κυβέρνησης με τον Έλληνα επίτροπο, κυρίως όμως με τον διοικητή της Τραπεζής της Ελλάδος;**

Αυτό που με ενδιαφέρει πρωτίστως είναι η διασφάλιση του δημόσιου συμφέροντος και η απρόσκοπτη εξέλιξη της εισαγγελικής έρευνας.

Αυτό πρέπει να ενδιαφέρει όλους τους πολίτες και κυρίως αυτούς που με τον ένα ή τον άλλο τρόπο φέρεται να εμπλέκονται στην παρούσα υπόθεση. Το αδιάβλητο της διαδικασίας αποτελεί τη μόνη δικλείδα για να αποδοθεί δικαιοσύνη και να μην κατηγορηθούν άδικα πολίτες που δεν έχουν ευθύνες. Επίσης, όμως, η αδιάβλητη διαδικασία είναι προαπαιτούμενη συνθήκη, ώστε να αποδοθούν οι δέουσες ευθύνες σε αυτούς που έχουν συμπράξει σε ένα μεγάλο σκάνδαλο διασπάθισης του δημόσιου χρήματος.

Κανένας δεν είναι υπεράνω του νόμου, αφού πρωτίστως ο νόμος είναι η ασπίδα προστασίας όλων των πολιτών.

■ **Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής είχε πει για τον Ανδρέα Παπανδρέου ότι «ένας πρωθυπουργός εάν κριθεί ένοχος, πάει σπίτι του». Με αφορμή και την υπόθεση Novartis συμφωνείτε με αυτή την άποψη;**

Είναι προφανές ότι ο Κωνσταντίνος Καραμανλής αναφερόταν σε πολιτικές ευθύνες. Όταν προκύπτουν ποινικές ευθύνες, κανένας δεν πάει σπίτι του, αλλά λογοδοτεί έναντι της Δικαιοσύνης για τα έργα και τις πράξεις του. Σε διαφορετική περίπτωση, θα είχαμε πολίτες δύο ταχυτήτων και καθεστώς ανισονομίας και ευνοιοκρατίας, πράγματα απαράδεκτα για ένα δημοκρατικό πολίτευμα και ένα κράτος δικαίου.

■ **Ο Αντώνης Σαμαράς, πάντως, μνηύει Αλέξη Τσίπρα και Δημήτρη Παπαγγελόπουλο...**

Δεν μπορώ να κατανοήσω πώς ο κ. Σαμαράς αναλώνεται σε παρόμοιες ενέργειες, τη στιγμή που όλοι γνωρίζουμε ότι η κυβέρνηση ουδεμία σχέση έχει με την εισαγγελική έρευνα. Η προσπάθειά του, μέσω της μνηνυτήριας αναφοράς που μου αναφέρετε, να εμπλέξει τον πρωθυπουργό και τον αναπληρωτή υπουργό Δικαιοσύνης μου δίνει την εντύπωση κινήσεων πανικού και συκοφάντησης της εισαγγελικής έρευνας. Το χειρότερο για τον κ. Σαμαρά είναι ότι, ενώ βάλλει στην ουσία κατά της Δικαιοσύνης προσπαθώντας να την εμφανίσει ως χειραγωγούμενη, επικαλείται στοιχεία της δικογραφίας τα οποία ο ίδιος θεωρεί ενισχυτικά της άποψής του περί μη εμπλοκής του. Οι αντιφάσεις αυτές αποδίδουν και το μέτρο σοβαρότητας παρόμοιων ενεργειών.

■ **Ο Πάνος Καμμένος, για την υπόθεση της πώλησης πυρομαχικών στη Σαουδική Αραβία, ζητά να καταθέσει ως απλός Έλληνας πολίτης. Μπορεί να γίνει κάτι τέτοιο;**

Ανεξάρτητα από τη νομική εξέλιξη μιας τέτοιας ενέργειας, θέλω να τονίσω ότι η δήλωση του υπουργού Αμυνας τον τιμά διότι δείχνει έναν άνθρωπο ο οποίος δεν έχει τίποτε να φοβηθεί και δεν έχει τίποτε να κρύψει. Νομίζω ότι το συμπέρασμα αυτό είναι κοινός τόπος για όσους παρακολούθησαν τη συζήτηση στη Βουλή, όπου με τρόπο σαφή και εμπειριστατωμένο ο υπουργός Αμυνας απάντησε σε κατηγορίες και αιτιάσεις της αντιπολίτευσης.

Θα ήταν ευκαίριο το παράδειγμά του να το είχαν ακολουθήσει όσοι σήμερα με αφορμή την υπόθεση Novartis βάλλουν κατά της Δικαιοσύνης και της εισαγγελικής έρευνας.